

Aan Provinciale Staten

Datum : 19 JUNI 2019
Documentnr. : 2019-042887/25/A.11
Dossiernummer : K14590
Behandeld door : P. Bijl
Telefoonnummer : (050)316 4778
Antwoord op :
Bijlage : Advies GGD
Onderwerp : Afdoening motie Geitenstop provincie Groningen

Geachte dames en heren,

Aanleiding

Bij de motie "Geitenstop provincie Groningen" heeft u ons verzocht om met de gemeenten in overleg te treden over de mogelijke invoer van een (tijdelijke) geitenstop in de provincie Groningen, de uitkomsten van dit overleg en onze bevindingen op zo kort mogelijke termijn aan u voor te leggen. Met deze brief informeren wij u hierover.

Eerdere behandeling in PS

De motie is aangenomen in uw vergadering van 13 maart j.l., onder agendapunt 3.g.

Rol en bevoegdheden PS in deze fase

Uitgangspunt van de Wet ruimtelijke ordening is dat taken en bevoegdheden worden belegd bij de overheidslaag die daarvoor het meest geschikt is (decentraal wat kan, centraal wat moet). In het wettelijke stelsel is de gemeente het eerst aangewezen bestuursniveau om de gebruiksmogelijkheden van gronden - met het oog op een goede ruimtelijke ordening - te verankeren in bestemmingsplannen. Indien een ruimtelijk belang naar aard en schaal het gemeentelijke niveau echter overstijgt, kunt u de behartiging van dat belang aan u trekken. In dat geval kunt u er onder meer voor kiezen om in de Omgevingsverordening regels te stellen over de inhoud van bestemmingsplannen. Om te voorkomen dat zich ongewenste ontwikkelingen voordoen in de periode dat de omgevingsverordening nog niet is aangepast, kunt u een provinciaal voorbereidingsbesluit nemen.

Vervolg

Afhankelijk van uw bevindingen zullen gemeenten daarvan op de hoogte worden gesteld.

Extern betrokkenen

Ter uitvoering van de motie heeft overleg plaatsgevonden met de Groninger gemeenten. Ter voorbereiding van dit overleg is advies gevraagd aan de GGD Groningen.

Nadere toelichting

De Statenfractie van de PvdA heeft ons op 14 januari 2019 n.a.v. het artikel in de Volkskrant "Geitenstop in meeste provincies uit angst voor gezondheidsrisico's" gevraagd of een geitenstop niet ook in de provincie Groningen moet worden ingevoerd.

Daarop hebben wij op 6 maart 2019 geantwoord, dat het nemen van ruimtelijke maatregelen in het belang van de volksgezondheid primair een verantwoordelijkheid van gemeenten is. Daarbij hebben wij gewezen op het uitgangspunt van de Wet ruimtelijke ordening 'decentraal wat kan, centraal wat moet'.

N.a.v. van ons antwoord heeft er in uw vergadering van 13 maart 2019 een motiedebat plaatsgevonden waarin door ons is aangegeven, dat de situatie in Groningen zowel voor wat betreft het aantal geitenhouderijen als voor wat betreft de reacties van gemeenten duidelijk verschilt van de situatie in de meeste andere provincies. In de aangenomen (motie van PvdA, GroenLinks en D'66) wordt ons verzocht:

- In overleg te treden met gemeenten over de mogelijke invoer van een (tijdelijke) geitenstop in de provincie Groningen in het kader van de risico's voor de volksgezondheid in afwachting van de resultaten van het aangekondigde onderzoek van het RIVM;
- De uitkomsten van dit overleg en onze bevindingen op zo kort mogelijke termijn aan u voor te leggen.

Advies van de GGD Groningen

Ter voorbereiding op het overleg met de gemeenten is de afdeling medische milieukunde van de GGD Groningen om advies gevraagd. Bij brief van 29 april 2019 adviseert zij om - totdat er inzicht is in de oorzaak en de geschikte maatregelen om risico's te reduceren - terughoudend te zijn met:

- uitbreiding en nieuwvestiging (omschakeling) van geitenhouderijen nabij woningen, scholen, zorgcentra etc; en;
- nieuwvestiging van woningen, scholen, zorgcentra nabij bestaande geitenhouderijen.

Met de term 'nabij' wordt daarbij bedoeld op een afstand van 2 kilometer tussen de geitenhouderij en de gevoelige functies. Resultaten van de vervolgonderzoeken worden in de periode 2019-2021 verwacht. De GGD ziet het invoeren van een geitenstop als een bestuurlijke afweging.

Het overleg met gemeenten

Het advies van de GGD is aan de gemeenten toegezonden ter voorbereiding op het overleg dat op 8 mei j.l. in een bijeenkomst in het provinciehuis heeft plaatsgevonden. In die bijeenkomst is een presentatie gegeven over de onderzoeken 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden' (VGO-2 en VGO-3) van het Nivel, de universiteit Utrecht en de universiteit van Wageningen. die voor veel andere provincies aanleiding zijn geweest voor het nemen van een voorbereidingsbesluit. Het overleg heeft plaatsgevonden met gemeentebesturen die van tevoren uitdrukkelijk waren verzocht om een bestuurlijk afgewogen standpunt naar voren te brengen.

Uit dit overleg kwam naar voren dat drie gemeenten voor een provinciaal voorbereidingsbesluit zijn. Als belangrijkste reden gaven zij aan dat het om gemeentegrens-overstijgende problematiek gaat. Twee gemeenten gaven aan geen aanleiding te zien voor een provinciaal voorbereidingsbesluit. Vijf gemeenten zien geen aanleiding voor een provinciaal voorbereidingsbesluit, tenzij sommige gemeenten zelf een voorbereidingsbesluit gaan nemen. Om dan een versnipperd beeld te voorkomen dient de provincie, volgens de gemeenten, maatregelen te nemen.

Onze bevindingen

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening worden taken en bevoegdheden belegd bij de overheidslaag die daarvoor het meest geschikt is. Op grond van de Wet ruimtelijke ordening ligt de zorg voor een goede ruimtelijke ordening in de eerste plaats bij de gemeenten. Indien een ruimtelijk belang naar aard en schaal het gemeentelijke niveau overstijgt, hebben ook (het Rijk en) de provincies een rol in de zorg voor een goede ruimtelijke ordening. Leidend voor het bepalen van de rol van het Rijk en de provincies is het subsidiariteitsbeginsel "decentraal wat kan, centraal wat moet". Dat betekent dat het Rijk en de provincie hun wettelijke ruimtelijke bevoegdheden alleen kunnen inzetten indien er sprake is van een ruimtelijk belang dat niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door de gemeenten kan worden behartigd.

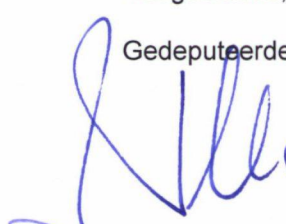
Uit het overleg met de gemeenten is gebleken dat zij zich bewust zijn van de gezondheidsrisico's van geitenhouderijen en dat zij over ruimtelijk instrumentarium beschikken - waaronder het nemen van een voorbereidingsbesluit - om deze risico's te beperken. Wij zien dan ook geen reden voor een voornemen tot herziening van de omgevingsverordening vooraf gegaan door het nemen van een provinciaal voorbereidingsbesluit.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, locosecretaris.

Bijlagen:**Bijlagen:**

Nr.	Titel	Documentnr.	Soort bijlage
1.	Advies GGD Groningen		brief